

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 2 IR 36
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-2710, LIETUVOS
RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 771 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-2711 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS
ĮSTATYMO NR. XII-459 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIIP-2712**

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. lapkričio 14 d. sprendimo Nr. SV-S-976 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1.9, 1.10 ir 1.11 papunkčius, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-2710 (toliau – Projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 771 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-2711 (toliau – Projektas Nr. 2) ir pateikti pastabas bei pasiūlymus dėl projektais siūlomų teisinio reguliavimo priemonių tobulinimo:

1.1. Siekiant aiškumo, siūlytina Projekte Nr. 1 papildyti Žemės įstatymo 2 straipsnį ir įtvirtinti sąvoką – žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas – Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, Nacionalinės žemės tarnybos vadovo įgaliotas atlikti žemės naudojimo valstybinės kontrolės funkcijas.

1.2. Projekto Nr. 1 2 straipsnio 1 dalyje dėstomoje Žemės įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje siūlytina atsisakyti antrojo sakinio, taip pat nurodyti konkrečius privalomuosius nurodymus, kuriuos gali duoti žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas, ir minėtą dalį išdėstyti taip:

„3. Privalomasis nurodymas duodamas, kai žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas, atlikdamas žemės naudojimo valstybinės kontrolės veiksmus, nustato žemės naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas privalomuoju nurodymu nurodo:

3.1. nutraukti žemės naudojimą ne pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą ir sutvarkyti žemę taip, kad ji būtų tinkama naudoti pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą;

3.2. atkurti sunaikintą ir (ar) grąžinti pasisavintą derlingo dirvožemio sluoksnį;

3.3. atstatyti sunaikintus (sugadintus) riboženklis;

3.4. nutraukti savavališką valstybinės žemės, miško, vandens telkinių užėmimą ar trukdymą jais naudotis pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą ir pašalinti savavališko valstybinės žemės miško, vandens telkinių užėmimo padarinius;

3.5. pašalinti be privalomo valstybinės žemės patikėtinio rašytinio sutikimo valstybinėje žemėje ar valstybei nuosavybės teise priklausančiuose paviršinio vandens telkiniuose pastatytus inžinerinius statinius, kurių statybai nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas – užtvaras (tvoras, aptvarus, diendaržius, voljerus), atramines sienes, lieptus ir plokščius horizontalius inžinerinius statinius.“

1.3. Siūlytina Projekto Nr. 1 2 straipsnio 3 dalyje dėstomoje Žemės įstatymo 36 straipsnio 5 dalyje nustatyti konkretų laikotarpį, nuo kada turėtų būti pradėtas skaičiuoti 3 mėnesių privalomojo nurodymo įvykdymo terminas, t. y. nuo privalomojo nurodymo įteikimo dienos. Taip pat, atsižvelgiant į sezoniskumą ir kitas objektyvias aplinkybes, minėtoje 5 dalyje siūlytina nustatyti, kad žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas gali nustatyti ilgesnį nei 3 mėnesių privalomojo nurodymo įvykdymo terminą, kuris turėtų būti žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūno nustatomas suderinus jį su Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio padalinio vadovu ir negalėtų būti ilgesnis kaip 6 mėnesiai. Be to, minėtoje 5 dalyje siūlytina nustatyti, kad jeigu dėl objektyvių nuo asmens, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, nepriklausančių priežasčių privalomasis nurodymas per nustatytą terminą negali būti įvykdytas, asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, gali iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos raštu kreiptis į Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio padalinio vadovą su motyvuotu prašymu pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą, kuris, įvertinus prašymo motyvus, gali būti pratęsiamas ne ilgesniam terminui, negu buvo nustatytas pradiniam privalomajame nurodyme, ir tik vieną kartą.

1.4. Siūlytina nustatyti optimalų 5 metų terminą, per kurį žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas galėtų kreiptis į antstolį dėl privalomojo nurodymo nevykdymo. Taip pat, atsižvelgiant į Projekto Nr. 1 2 straipsnio 4 dalyje dėstomoje Žemės įstatymo 36 straipsnio 6 dalyje siūlomą teisinį reglamentavimą, gali susidaryti situacija, kai privalomojo nurodymo pateikimas priverstinai vykdyti antstoliui per siūlomą terminą dėl iškeltos bylos dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo bus neįmanomas. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina Projekto Nr. 1

2 straipsnio 4 dalyje dėstomoje Žemės įstatymo 36 straipsnio 6 dalyje numatyti, kad „Šio straipsnio 3 dalyje nurodytas privalomasis nurodymas gali būti pateiktas vykdyti per 5 metus nuo privalomojo nurodymo įvykdymo termino suėjimo. Šis terminas dėl privalomojo nurodymo pateikimo vykdyti yra sustabdomas laikotarpiui, kai teisme nagrinėjama iškelta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo.“

1.5. Siūlytina papildyti Projekto Nr. 2 1 straipsnį nauja 2 dalimi siūlant tikslinti 771 straipsnio 6 dalį ir suteikiant galimybę teismui už privalomųjų nurodymų, susijusių su žemės naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimais, nevykdymą skirti baudą.

2. Nepritarti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-2712 dėl šių priežasčių. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad statybos valstybinę priežiūrą atlieka Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija). Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatyti atvejai, kuriais Inspekcija privalomuoju nurodymu sustabdo statybą. Minėto straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad kitais, negu nurodyti šio straipsnio 1 dalyje, atvejais, nustatius, kad statinys (jo dalis) statomas (statoma) pažeidžiant statinio projekto sprendinius ar teisės aktų reikalavimus, Inspekcijos pareigūnas statytojui surašo šio įstatymo 11 straipsnio 6 dalyje numatytą privalomąjį nurodymą. Remiantis šiuo metu galiojančiu teisiniu reguliavimu, Inspekcija, iš Nacionalinės žemės tarnybos gavusi informaciją apie be privalomo valstybinės žemės patikėtinio rašytinio sutikimo valstybinėje žemėje pastatytą statinį, kuriam nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas, surašo Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 11 straipsnio 6 dalyje numatytą privalomąjį nurodymą. Nurodytu atveju Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostata nėra taikoma, todėl ji nėra susijusi su Projekte Nr. 1 ir Projekte Nr. 2 siūlomu nustatyti teisiniu reguliavimu. Atsižvelgiant į tai, neturi būti atsisakoma Inspekcijos funkcijos dėl statybos sustabdymo, kai statyba nėra savavališka, tačiau statytojas neatitinka kitų privalomųjų reikalavimų statytojo teisei įgyvendinti.

Ministras Pirmininkas

Žemės ūkio ministras

Žemės ūkio ministerijos
Teisėkūros ir atstovavimo
skyriaus vedėjas
Andrius Burlėga
2018-03-08

Surengta
Violeta Lyščinskienė
2018-03-08